

Lägesrapport av Sveriges nationella energi- och klimatplan NEKP (enl. EU 2018/1999)

Inledning

Energimyndigheten gavs i regleringsbrevet för 2024 i uppdrag att för andra gången ta fram underlag för Sveriges lägesrapportering om hur målsättningarna för energieffektivisering och förnybar energi nås i enlighet med artikel 17 i styrningsförordningen¹. Den rapportering som ska göras enligt artikel 17 ska göras vartannat år och syftar till att beskriva läget vad gäller genomförandet av den integrerade nationella energi- och klimatplanen (NEKP) och som täcker energiunionens fem dimensioner. Rapporteringen styrs i detalj av Genomförandeförordning (EU) 2022/2299.

Uppdragets leverans

Energimyndigheten ska enligt regleringsbrevet lämna underlag till lägesrapport för nationell energi- och klimatplan (NEKPR) till Regeringskansliet. Underlaget utgörs av en rapporteringsmall som består av ett antal (23 st) bilagor i tabellformat till genomförandeförordningen. Arbetet med underlaget har främst skett under september-december 2024 och även involverat andra myndigheter och organisationer (Naturvårdsverket, Statistiska Centralbyrån, Svenska Kraftnät, Energimarknadsinspektionen, SMHI samt Boverket).

Den mall som använts för ifyllnad kom från EU-kommissionen (KOM) i samband med den förra rapporteringen medan beslut om slutligt uppdaterad mall för denna rapportering förväntas efter försening tas av KOM i december 2024 eller i januari 2025. Energimyndigheten har på uppdrag av Regeringen tagit fram och samordnat underlaget men det är Regeringskansliet som i slutändan ska rapportera till EU (senast 15 mars 2025) och svara på vissa av frågorna/bilagorna.

Tidplan

Energimyndigheten ska enligt regleringsbrevet lämna ett första underlag till lägesrapport för nationell energi- och klimatplan till Regeringskansliet senast 20 december 2024. Energimyndigheten har erbjudit sig vara behjälplig med den slutliga registreringen av uppgifterna i NEKPR i rapporteringsplattformarna Reportnet/ReportENER med tidsgräns 15 mars. Naturvårdsverket kommer att

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013.

registrera data för de bilagor de huvudsakligen ansvarat för (bilagorna I, IX och XIV).

Naturvårdsverket levererar klimat- och emissionsdata på nya långsiktiga scenarier från Energimyndigheten framtagna i december 2024. Detta får till följd att bilagorna I samt IX – XIV inte kommer att kunna färdigställas innan slutet av februari varför ett andra och komplett inskick av rapporteringen ska göras då. Detta enligt överenskommelse med Regeringskansliet vid möte 6 november. Naturvårdsverket har en egen gemensamberedning på Regeringskansliet för de delar som de ansvarar för.

Erfarenheter

Med ledning av arbetet från föregående rapportering dras slutsatsen att alla samband inom och mellan rapporteringsbilagorna blir helt tydliga först när inmatningen på rapporteringsplattformarna görs. Processen med inmatning av underliggande data är därför nödvändig för en fullständig förståelse av formulären och i slutändan korrekt rapportering. Detta innebär att underlagen i bilagorna kan komma att behöva anpassas något i samband med inmatning i rapporteringsplattformarna.

Metodbeskrivning

Rapporteringskravet som framgår av artikel 17 i styrningsförordningen konkretiseras i bilagorna I – XXIII till genomförandeförordningen. Nedan finns i förekommande fall kommentarer runt innehåll, utförare, eventuella förseningar samt vad som ligger till grund för de uppgifter som återfinns i de olika bilagorna i rapporteringsmallen.

Anm. bilaga I (Excel) - Minskade växthusgasutsläpp: Utsläpp och upptag av växthusgaser

Det mesta i bilaga I kommer att fyllas i automatiskt genom rapporteringsplattformen efter den 15 mars, inget som respektive MS därför behöver göra. Naturvårdsverket kan göra en preliminär version som underlag för förankring på Regeringskansliet till den 1 mars.

Anm. bilaga II (Word) - Minskade växthusgasutsläpp: Förnybar energi

Underlag hämtas främst från EU:s Shares-verktyg (DG/Eurostat), KOMs verktyg för harmoniserad beräkning av andelen förnybart men även från Energimyndighetens långsiktiga scenarier. En stor del av data fylls i automatiskt genom rapporteringsplattformen efter den 15 mars. Klart för övrigt.

Anm. bilaga III (Word) - Minskade växthusgasutsläpp: Klimatanpassning

Ett nytt dataflöde har nyligen publicerats av KOM med rekommendationer som ska gås igenom och som visades första gången 5 november på möte med

energiunionskommittén. Detta förväntas bli synligt först när de uppdaterade rapporteringsplattformarna blir tillgängliga. Klart för övrigt.

Anm. bilaga IV (Excel) – Energieffektivitet

Underlaget framtaget i samverkan mellan Boverket, RISE, Energimyndigheten och Statistiska Centralbyrån. En ny tabell 7 har lagts till under november. Vid sidan av tabell 7 så gott som klart.

Anm. bilaga V (Word) – Energisäkerhet

Underlaget framtaget av Energimyndigheten, Svenska Kraftnät och Energimarknadsinspektionen. Klart.

Anm. bilaga VI (Excel) - Den inre energimarknaden

Underlaget framtaget av Svenska Kraftnät och Energimarknadsinspektionen. Klart.

Anm. bilaga VII (Word) - Forskning, innovation och konkurrenskraft

Underlaget framtaget av Energimyndigheten och Statistiska Centralbyrån. Klart.

Anm. bilaga VIII (Word) - Nationella målsättningar för utfasning av energisubventioner, särskilt till fossila bränslen

Underlaget framtaget av Energimyndigheten och Statistiska Centralbyrån. Klart.

Anm. bilaga IX (Excel) - Framsteg avseende genomförande av nationella styrmedel och åtgärder

Här finns bland annat styrmedel och åtgärder inlagda som är nya eller betydligt förändrade under 2022–2024. Dessutom har styrmedel och åtgärder noterats vilka är medtagna i uppdaterade NEKP. Underlaget framtaget av Energimyndigheten och Naturvårdsverket och kompletteras fram till slutet av februari 2025 enligt överenskommelse med Regeringskansliet.

Anm. bilaga X (Word) - Nya styrmedel och åtgärder enligt artikel 21 b.3 i förordning (EU) 2018/1999

För SE gäller tabell 3. Tabell 1 handlar om EEOS (vita certifikat) vilket inte är implementerat ännu i SE. Tabell 2 handlar om alternativa åtgärder förutom skattepolicy och gäller inte för SE. Klart mitten av december.

Anm. bilaga XI (Word) - Information om de energibesparingar som uppnåtts i enlighet med artikel 7 i direktiv 2012/27/EU

Ej relevant för SE.

Anm. bilaga XII (Word) - Rapportering i enlighet med artikel 5 i direktiv 2012/27/EU

Underlaget framtaget av Energimyndigheten. Klart.

Anm. bilaga XIII (Word) - Framsteg avseende finansiering

Underlaget framtaget av Energimyndigheten. Klart. (Hänger ihop med bilaga IX. Kompletteras fram till slutet av februari 2025 enligt överenskommelse med Regeringskansliet.)

Anm. bilaga XIV (Word) - Inverkan på luftkvalitet och utsläpp till luft

Den rapport (IIR) som på luftområdet ligger till grund för mycket av informationen ska rapporteras till EU-KOM av Naturvårdsverket den 15 mars. Aktuell bilaga fylls i/rapporteras av Naturvårdsverket till i slutet av februari.

Anm. bilaga XV (Word) - Styrmedel och åtgärder för att fasa utenergisubventioner, särskilt för fossila bränslen

Fylls i av EU-KOM med uppgifter från annan källa. Det ifyllda ska dock valideras av SE (Energimyndigheten/ Statistiska Centralbyrån) när det görs tillgängligt.

Anm. bilaga XVI (Word) - Ytterligare rapporteringsskyldigheter vad gäller förnybar energi

I princip klart.

Anm. bilaga XVII (Excel) - Ytterligare rapporteringsskyldigheter vad gäller energieffektivitet

Kommentar från arbetsgruppen finns i dokumentet. Källa till tabell 3 har varit inrapporteringar av genomförda energikartläggningar. Underlag för tabell 5 har varit Boverkets energideklarationsregister. Klart i januari.

Anm. bilaga XVIII (Word) – Energifattigdom

Ej relevant för SE.

Anm. bilaga XIX (Word) – Energifattigdom

Hamnar i allmänna socialpolitiken. Avvaktar delvis resultat från energifattigdomsuppdraget. Underlaget framtaget av Energimyndigheten och Statistiska Centralbyrån. Klart i december.

Anm. bilaga XX (Word) – Information om hur genomförandet av den integrerade nationella energi- och klimatplanen bidrar till en rättvis omställning, främjande av både mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan könen och insatser för att minska ojämlikheter i fråga om energifattigdom

Avvaktar delvis resultat från energifattigdomsuppdraget. Underlaget framtaget av Energimyndigheten och Statistiska Centralbyrån. Klart i december.

Anm. bilaga XXI (Word) - Genomförande av regionalt samarbete

Underlaget framtaget av Energimyndigheten. Klart.

Anm. bilaga XXII (Word) - Rapportering om genomförande av rekommendationer som avses i artikel 32.1 och 32.2 i förordning (EU) 2018/1999

Fylls i av Regeringskansliet.

Anm. bilaga XXIII (Word) - Rapportering om den klimat- och energidialog på flera nivåer som avses i artikel 11 i förordning (EU) 2018/1999

Fylls i av Regeringskansliet.

Övriga kommentarer

Språket i de inlagda texterna är inte helt konsistent, det finns text på både svenska (vilket efterlysts av Regeringskansliet) och engelska (som ska användas vid inmatning i Reportnet/ReportENER).